

ชื่อเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ของจังหวัดกาฬสินธุ์

ผู้วิจัย วารินทร์ คอกนารี

ปริญญา ปร.ค. (ยุทธศาสตร์การพัฒนามุขภาค)

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ศส.ดร.รังสรรค์ สิงหนเลิศ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อสำรวจความต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ 3) เพื่อทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของจังหวัดกาฬสินธุ์ วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 สำรวจความต้องการของสถานศึกษาที่ต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของจังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 376 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ(Percent) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ระยะที่ 2 พัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของจังหวัดกาฬสินธุ์ นำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ไปวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น แล้วนำผลการวิพากษ์และข้อเสนอแนะมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ระยะที่ 3 ทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับ โรงเรียนเป้าหมาย เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการทดลองในการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นและได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยวิธีของวิลค็อกซัน (The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการสำรวจความต้องการในการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของสถานศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ในจำนวนหลักสูตรทั้งหมด 19 หลักสูตร กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของจังหวัดกาฬสินธุ์ ระดับมากที่สุด 1 หลักสูตร ระดับมาก

14 หลักสูตร และระดับปานกลาง 4 หลักสูตร หลักสูตรที่ต้องการระดับมากที่สุด คือ หลักสูตร เมืองกาฬสินธุ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ($\bar{X} = 4.90$, S.D.= 0.30) หลักสูตร ที่ต้องการระดับมาก 3 อันดับ อันดับแรกคือ หลักสูตรพิธีกรรมทางศาสนา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.31) หลักสูตรการทอดผ้าไหมแพรวา($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.66) และหลักสูตรพญา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.72) ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ได้จัดกิจกรรมในการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ดังนี้

2.1 การยกร่างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ ในระยะแรกและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ตามความต้องการของสถานศึกษาที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 โดยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ได้วิจัยไว้ในบทที่ 2 เข้าสู่ที่ประชุมสัมมนาร่วมกันวิพากษ์หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น เพื่อเป็นแบบฉบับร่าง แล้วส่งไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่จะวิพากษ์หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นอ่านล่วงหน้าก่อนการประชุมวิพากษ์หลักสูตร

2.2 นำเสนอหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ในระยะแรก เพื่อวิพากษ์หลักสูตรที่พัฒนาขึ้น และให้คำแนะนำโดยการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshops) แล้วมาสรุปและอภิปรายผลทั้งหมดในที่ประชุมใหญ่ (Brain Storming)

2.3 นำผลการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้น จึงได้หลักสูตรที่สมบูรณ์มากขึ้นกว่าเดิม หลังจากนั้นจึงนำหลักสูตรที่สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนเป้าหมายในระยะที่ 3 ต่อไป

3. ผลการทดลองใช้และประเมินผลการใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนน ความรู้ ทักษะปฏิบัติ คะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการทดสอบคะแนนหลังเรียนสูงกว่าผลการทดสอบคะแนนก่อนเรียน ซึ่งหมายความว่า ผลการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นกับนักเรียน โรงเรียนเป้าหมาย มีผลการทดสอบความรู้ ทักษะปฏิบัติ ต่อหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับผลการวัดเจตคติ โดยแสดงค่าผลการวัดเจตคติ คะแนนหลังเรียนของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น พบว่า ผลการวัดเจตคติ คะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียน อยู่ในระดับ มาก จึงสรุปได้ว่า หลังการทดลองใช้หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ทำให้นักเรียนโรงเรียนเป้าหมาย มีความรู้ ทักษะปฏิบัติ และเจตคติ ต่อหลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นของจังหวัดกาฬสินธุ์ ดีขึ้น

TITLE : Local Curriculum Development for Junior High School Students in Kalasin Province

AUTHOR : Warin Doknaree   **DEGREE :** Ph.D. (Regional Development Strategies)

ADVESORS : Dr. Poosit Boontongtherng   Chairman

Asst. Prof. Dr. Rungsan Singhalert   Committee

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY, 2011

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) survey needs of a local curriculum for junior high school students in Kalasin Province, 2) design and develop the local curriculum for junior high school students, and 3) implement and evaluate the curriculum. The research methodology consisted of three steps. 1) The need of a local curriculum were surveyed from 367 sample subjects of basic education schools in Kalasin Province. The statistics used were mean, percentage, standard deviation. 2) The curriculum was designed and developed through curriculum critique by experts, academicians in curriculum and instruction, al also persons who concerned with local curriculum development. 3) The curriculum was implemented to the target students and evaluated. The scores of pretest and posttest scores were used to identify the curriculum development. The Wilcoxon Matched – Pairs Signed – Rank Test was employed for data analysis.

Results of the research were as follows:

1. In regard to 19 local curriculums, the results showed that there were three levels of need for local curricula: highest, high and moderate. There were one curriculum with highest – rate – level, fourteen curricula with high – rate – level and four curricula with moderate – rate – level of the needs. The highest rate levels of the needs for one curriculum was Kalasin city ($\bar{X} = 4.90$, S.D.= 0.30), and the three high – rate – level of the need for local curriculum were “ Religious Rites ($\bar{X} = 4.10$, S.D.=

0.31), Praewa Silk Production ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.66) and Local Wisdom ” ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.72) respectively.

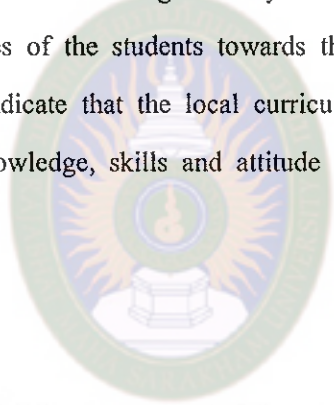
2. The curriculum development was summarized as follows:

2.1 A draft of the local curriculums was written based on need analysis (step 1).

2.2 The curriculums was criticized and developed by experts and academicians in curriculums and instruction

2.3 The curriculums was implemented to the target junior high school students and evaluated

3. The finding indicated that the average posttest score and pretest score of the students In practical skill were significantly different at the .05 level, The average level of the attitudes of the students towards the local curriculums was high. In conclusion, the finding indicate that the local curriculums is efficient and practical for the improvement of knowledge, skills and attitude of students.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY